

PORTADA

Els 10 manaments de Trump

Deu experts analitzen els àmbits més polèmics del programa electoral del president electe dels EUA: Javier de Lucas (Qualitat democràtica), Joan Tugores (Economia), Consuelo Ramón (Immigració), Jordi Armadans (Desarmament), Andreu Escrivà (Canvi climàtic), Llibert Ferri (Relacions amb Rússia), Pol Morillas (UE), Anna Ayuso (Amèrica Llatina), Xulio Rios (Xina) i Lurdes Vidal (Orient Mitjà).

Després de l'ensurt, els pragmàtics ens donen lliçons sobre la necessitat d'arraconar "prejudicis ideològics" sobre algú com Trump, ja que al capdavant la seva administració representa els EUA, un soci inevitable, necessari en tots els àmbits. Però fins i tot si, més que mai, sembla imposar-se el *business as usual* i el vell lema atribuït al Foreign Office (el Regne Unit no té línia política; només interessos), com a consignes de la *nova política*, aquest *realisme* bismarckià no fa passar el neguit. Perquè no hi ha política sense ideologia i el més buit dels programes electorals alberga inevitablement un projecte, fins i tot si no es pretén fer res, mantenir l'*statu quo*. Ja no diguem que persegueix desregular o desmuntar tot allò que *s'ha fet malament* a la recerca d'una presumpta ideologia sectària i revengista, fins i tot antiamericana (Obama), per restaurar l'ordre eficaç (natural i objectiu) del mercat, presentat com el veritable *american way of life* i recuperar una Amèrica forta, dominant, segons el destí manifest, traït per les "corruptes administracions demòcrates".

A l'hora de trobar el desllorigador de l'èxit de Trump hi ha qui ha evocat la falla de Jerzy Kosinski, *Being there* (1971, *Desde el jardín*, Anagrama) portada al cinema per Hal Ashby el 1979 amb el mateix títol (a Espanya es va traduir com *Bienvenido, Mr. Chance*) i genialment interpretada per Peter Sellers. És només una mitja veritat. El multimilionari, enfront del tòpic nascut de la seva sorollosa campanya i, a diferència del Mr. Chance del film, no és cap imbècil. Però és cert que la seva presentació com capdavanter antisistema, paladí d'aquells que volen escombrar la corrupta teranyina dels *polítics* de Washington (que tothom identifica amb els Clinton) i encarnació del somni americà del *self-made man*, sembla remetre als bastidors que ens mostra la pel·lícula. Aquest aparent discurs del solitari camió antisistema que s'enfronta fins i tot amb el seu propi partit, bé podria representar un extraordinari MacGuffin del mateix sistema, almenys dels interessos que guien des de Wall Street la política institucional de Washington, com en la pel·lícula.

La primera nota preocupant, a parer meu, és l'evident, intencionada confusió

📖 I. QUALITAT DEMOCRÀTICA

La cultura democràtica, després de la 'trumpada'

JAVIER DE LUCAS
Director de l'Institut de Drets Humans de la Universitat de València

De la mà de Donald Trump, sembla que l'hivern haja arribat a l'arquitectura democràtica dels EUA i puga contaminar les democràcies liberals d'arreu del món.

entre allò públic i allò privat que marca la presidència Trump. La seva família, els seus negocis, els seus iguals a l'empresa (executiu de J.P. Morgan o de Goldman Sachs, milionaris com Harold Hamm o Wilbur Ross), seran molt presents a l'administració. El gest demagògic de renunciar al sou ("cobraré 1 dòlar, que és el mínim que exigeix la llei"), no pot impedir la sospita que l'entramat d'empreses del venal multimilionari –la seva enginyeria comptable, orientada a escapar de les seues obligacions davant de la Hisenda nord-americana, és més que una sospita– es beneficiarà del seu mandat. I si bé els fervents neoliberals aplaudiran la presència d'aquests capitans de l'empresa –més que de la indústria– a la nova Casa Blanca, el paper dels seus fills i parents estén la sospita del nepotisme i la incompetència.

Però com ha assenyalat intel·ligentment Bauman en una esplèndida entrevista al monogràfic dominical de *L'Espresso*, titulat *Lezioni Americane*, l'habilitat de Trump i els seus estratèges ha consistit a saber jugar encertadament, a la vegada, el paper d'*outsider* i el d'home fort, per omplir oportunament el buit creixent entre poder i política que crea incertesa, inseguretat, por. Ha combinat intel·ligentment la pulsio del rebuig dels abandonats i humiliats pel sistema i la pulsio identitària de l'antiga majoria blanca, junt amb l'esperança de recuperar l'Amèrica rica i forta, el vell nivell de benestar (del qual, per cert, només gaudien els de sempre; no tots els americans).

Trump no és un Quixot: és el suposat home del carer revestit del carisma, de l'halo de l'individu que venç el sistema i que, des de la seva fortalesa i seguretat en ell mateix, conseqüència del seu èxit (el test del triomf en els negocis, de la riquesa com a prova de la capacitat per guiar la resta de gent), trenca amb la vella política i durà el país novament a la fortalesa i l'èxit material. Les mentides i fal·làcies del plantejament (Trump és fill d'un multimilionari, un privilegiat des del bressol, i no té res d'altruista ni de filantrop, i encara menys de solitari lluitador que s'enfronta als poders foscos) no poden amagar una realitat que hem vist a Grècia, Roma, als mateixos EUA (s'ha invocat la paràbola de Kane) i molt recentment a la Itàlia de Berlusconi. Per no parlar de les portes giratòries a la política europea que duen els noms de Goldman Sachs als governs i a la Comissió, i torna-hi... Res de nou, doncs.

I malgrat això... sembla que l'hivern haja arribat a l'arquitectura democràtica dels EUA i amb ella es pu-

